

מלון 307

דפים
מאלבום

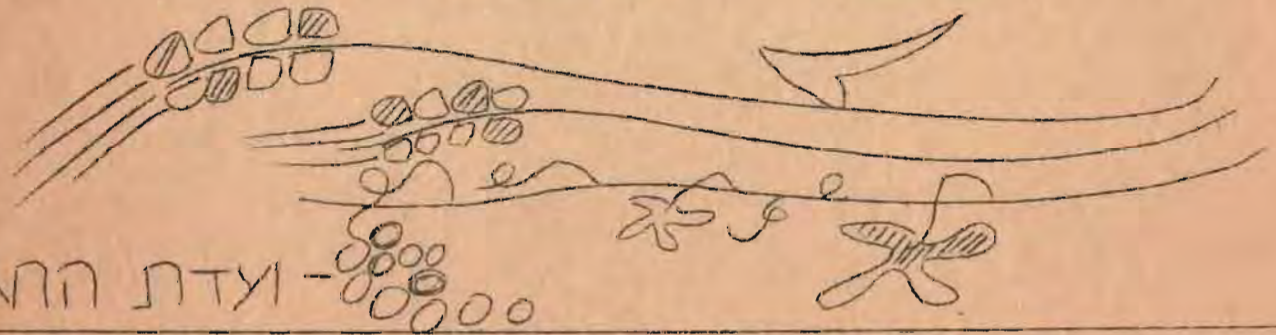
לה

אלבום זה מוגש לך (לכם)

שישי

לשלושים שנת התשובתנו בחצור.

שנה - טובה !

ועדת הרג

מוגש לחברי הקבוץ
למלאות שלושים שנה
להתיישבות בחצור

הרבה פנים לקבוץ. פני שמים וארץ, שדה וחצר, עץ ובנין. פניהם של אנשים. פנים של חברים כשהם לבדם עם עצמם, סגורים בתוך עולמם, ופניהם כשהם יושבים בחברותא, עובדים יחד. ממתקים סוד, מחליפים דעה, מתחלקים בבדיחה, משתתפים בשמחה, פוצחים פה בשיר ומרכינים ראש באבל. פניהם של ילדים המגלים עולם חדש, משחקים, שוקדים על לימודים, מצינים, כוכים. לומדים על בשרם את שמונת העולם וצערו, ומתהלכים בשבילי הקבוץ-ביתם.

פנים של הזמן, של עבר והווה ורמז של עתיד. פניהם של נופים שהיו ואף כי אינם עוד אתנו עד היום. צאלה בודדה בנגב, שדה בבית גן, סוכה בראשון. הגבעה החשופה של תל איריה, הבית הראשון של הצור, נוף חצר חרוש תעלות ומצמיה פיגומי בניה ושינוי.

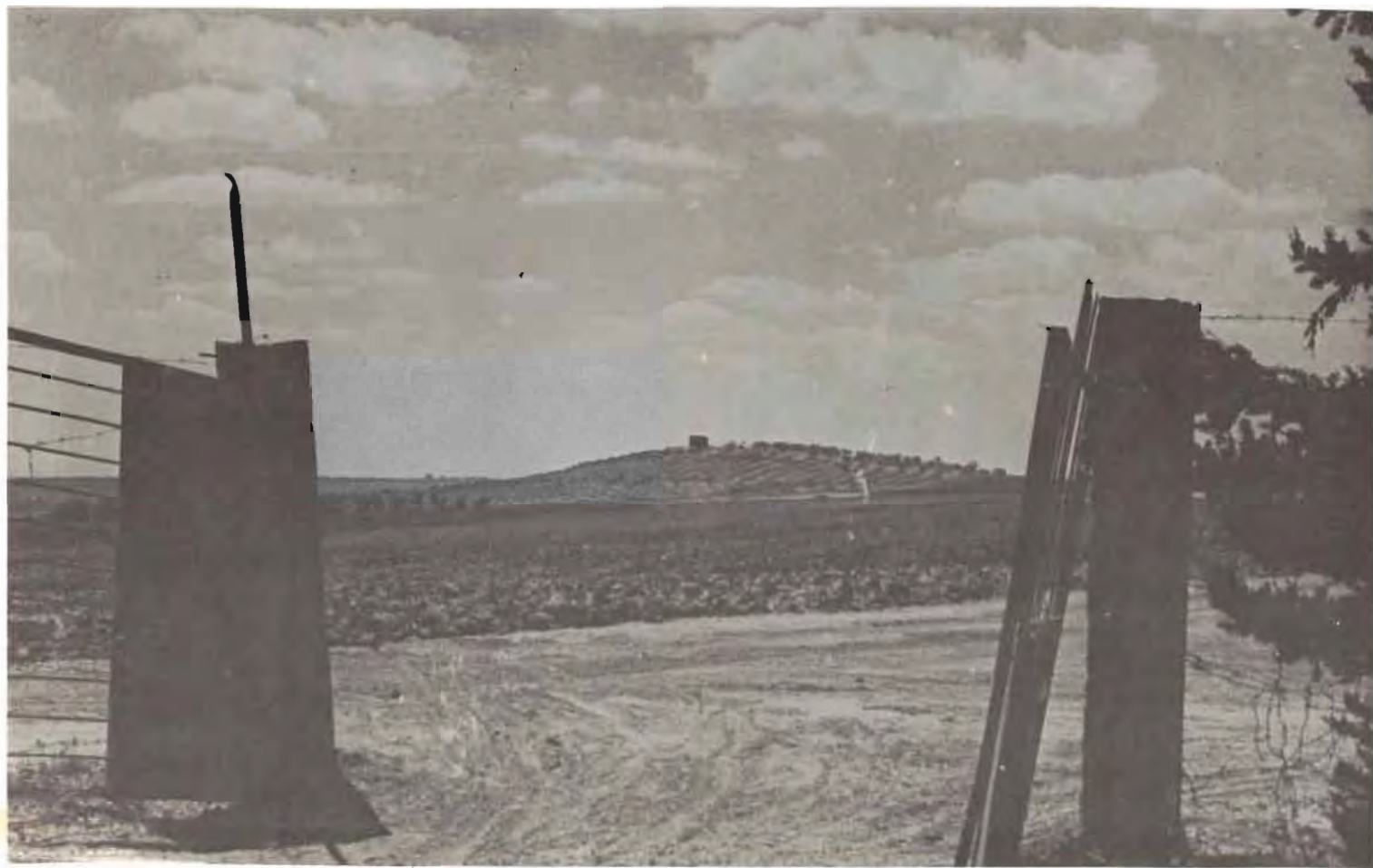
פנים של חברים שהיו ואינם. ילדים שהיו למבוגרים אך בת צחוקם עוד שמורה בבתי הילדים, חברים שהיו להורים ולסבים אך בקלסתר פניהם אנו מכחינים לא רק בקמטים של היום אלא גם באנשים הצעירים כשהגבעה עוד הייתה מחצבה וחצור היה הלום...

ואנו — אנו חיים בין כל הפנים האלה. יש ומרוב פנים איננו רואים את הקבוץ. ואולי גם להיפך, שמרוב להיטות לקבוץ איננו מבחינים בשלל הפנים, בעושר הרב של נופים ופרצופים ולבנות וחלומות ומאווים שגם הם כולם קבוץ.

פנים רבות לקבוץ, וכאן ליקטנו אך מעט מזעיר. בחינת הצצה חטופה, חזפן של תמונות, ניחוח קל של זכרונות. ואת אלה תבאנו שי לחברים בחג השלושים להתישבותנו בחצור.

בחג א' סוכות תשט"ז עברנו מבית האריזה שבפרדס לתל. צריף מחוסר שמשות חכה לדייריו הקבועים.

אחת משתי המקלחות שהוכנו הפכה למטבח ועל ידו הוקם חדר אוכל ארעי, דפוק מפחים ופתוח לרוחות. מגדל מים בגובה של 2 מ' עם טנק המכיל 1½ קוב מים.

האוליבר עם הפלטפורמה המשיכו במסורת ההעברה. בתחילה הועברו כלי המטות, משך כל היום הועברו הדברים לתל, ולבסוף — עלית החי, בראש צעדו בעלי החי ואחריהם החברים שעבדו בהעמסה למטה. בחדרי המגורים חיכה לכל חבר מקום מסוים בשמו וזה הגביר את הרגשת הבית. בשעה שלוש אהה"צ היה צריך לבוא מפקח הקמפ ולא בא.

... אנו מתקרבים לתל. הוא עטוף כולו בירק תאנים וגפנים. למרגלותיו שטח נרחב חדוש וקו צנורות מפוזר מחכה ליד נאמנה שתחברם על מנת להביא חיים לתל.

על התל

אוקטובר 1946

גבולות

גבולות.

איה הם ?

לא קיר.

לא חומה.

לא תיל.

לא הרים שראשם בשמים.

לא תהום פעורה.

נדמה, רק חוט האפק

סוגר במעגל אדיר

את המרחב ותוחם את התחום הממשי
היחיד.

ממנו והלאה — ארץ אחרת

ממנו והלאה — סוד.

ואכן לא זרחה רגל אנוש

בארצות האפק

וסודות מרחקיו

לוטים בערפלי נצח.

ואין שומרים על גבול האפק.

כי לעולם לא יעבור אותם אדם.

אומרים : „מרפה עד עקבה מתוח הגבול...“
דברי הבל !

בואו וראו !

לו גם קור-עכביש אחד מתוח תמצאו...
גבולות !

האדם בראם מלבן.

לא גבולות.

אין גבולות .

הלכה הופכת מעשה. חיינו עד כה, העצמאיים כביכול, הופכים לחיים עצמאיים במלא מובן המלה. אנו לוקחים את גורלנו בידינו. חיינו מתחילים להקיף את כל שטחי היצירה הקבוצית שלנו.

נחתם חוזה עם הסוכנות לבעלותנו על המהנה. החוזה יכנס לתוקפו ב־1 לינואר 1938. שכך דירה עבור הבתים נשלם 450 מיל לחדר (150 מיל לאדם נכלל בתשלום עבור חדר האוכל). שכר דירה הכללי 4.500 לא"י עבור 10 חדרים. הדרי פאות הבית הבנויים עץ נקנו מעין הקורא ע"י הסוכנות ונתנו לנו חינוס. כמו כן מקבלת עליה הסוכנות את האחזיות לסדורים הסניטריים במחנה.

גליונות הקיבוץ

37.12.37

ובעצם אותו יום בו יצאה שיירת העולים כרוכ עם, במגדל וחומה לתקוע יתדות באדמת הטרשים אשר לחירבת אל צמח (אילון). יצאה בצנעה, בילקוטים על שכם, בלב חדר וכמה, פלוגת עבודה מקבוץ א"י ג' אל הגליל התחתון.

על החומה

דצמבר 1938

בני, 1943

۱۴۰۲/۰۵/۲۵

אני מיליונר

בדרך כלל איני מרבה ללכת לשיחות הקיבוץ. אך כאשר מקיימים שיחות על התכנית המשקית, אני ממש רץ אל חדר האוכל, כי ההרגשה המשתלטת בי בשיחות אלה היא נפלאה. קודם כל מתברר לי יותר ויותר שהגיל הממוצע שלי (ואני בהחלט אדם ממוצע) הולך ויורד מדי שנה. אמנם כבר מזמן מלווה אותי הרגשה כזו, אלא שמעדיף אני לשמוע זאת מפי מרכז המשק באופן המוסמך ביותר ו שנית — נוכח אני לדעת שהנני מיליונר, מיליונר ממש. (אמנם יש לי גם שותפים בע"מ, אך אין הם מפריעים לי). יש לי הכנסות של כך וכך מיליונים, והוצאות — גם כן מיליונים. דפיקות (של מכונת היציקה שלי) מיליונים, תפוזים — מיליונים, ואני גם משקה את השטחים — במיליונים קובים של מים. וכדי לקבל כמה מאות אלפי לירות של הלוואות, אני ממשכן את כל רכושי — בבנקים שונים.

ומכיון שאני הוא המיליונר (עם שו"ת שלי — כמובן), מבקשים הכל בעצתי. הם רוצים שדווקא אני אקבע את התכנית המשקית לשנה הבאה. ועל מה אין שואלים אותי?

„האם כדאי לדעתך להשקיע במפעל שלנו רבע מיליון לירות, או כדאי לקדוח באר ז'“, „האם לגדל חמניות — או מוטב לדעתך להגדיל את עדר הצאן ז'“

ואני מקשיב לשאלות. עוצם את עיני חזק חזק, חושב רגע — עמוק עמוק, ומצביע: אני בעד קולט אבק — ונגד סיר קיטור. אני מתנגד למנקשת סיבובית ורוצה במדשנת צנטריפוגלית! והמזכיר המעוניין בי ובהשקפתי באופן פרטי — מסתכל בידי המורמת ורושם לפניו את דעתי — דעתו של מיליונר צעיר.

גושו
מ„עין שוחקת“

יומן של שנה אחת

לקט קבלות השבת של לובקה משנת 1958

בביתנו אנו ירחב חלב למראה הבית, ליופים השליו והענוג של הווילונות. לאותו חדר האוכל — אולם גבוה ורם, שכל כולו אומר נוי תכליתי, ישרות קויה ובהירות מגמתית, נוסף השבוע הגוון הנוסף, הקליל, המרומז, המעט, התרוגז-אורירי. אם יש נשמה לדומם הרי נוספת לו הנשמה היתרה. לפרוזה של חדר האוכל נלוות השירה. יבורכו כל שדאגו לכך ונתברך כולנו...

... גוף זה שנשקף לנו יום ביומו שטוף אור וגונים האמנם יפה הוא? הרי זה יופי אכזרי. מה כמהנו לחשרת עננים, לסופה, למטר ולעפות. רד הגשם רד!...

גשם גשם גשם. לב מי לא שמח בהתעוררו מדפיקות טיפות הגשם בחצות ליל יום ד'. הפלחים חרשו וזרעו ובלב חרד צפו למטר השמים והגשם נבצר ממנו לרדת. כל יום מלא לבנו חרדה עמוקה לקול החזאי היבש: מוג האויך היום נאה. יום יום — נאה. חודש חודש נאה וכן כמעט שנה תמימה.

הבצורת רחפה עלינו בכל אימתה. והנה בא הגשם והשקה את השדות; אם כי טרם הרווה אותם הציל הרבה — אמנם לא את הכל. אבק הקיץ נשטף. הכלנית תופיע. השדות מסביב יוריקו וירחשו חיים וצמיחה. עמלנו לא לשוא יהיה ועל כך יש לשמוח בלב שלם. . .

חלף ועבר ממראות שדינו אותו אד שחמחם צהוב סימן לצמחים בראשית קמילתם. ניטל בוהקו האכזרי של האור על רקעו של האופק הצח ובמקומו ניבטה מולנו זה כבר שבוע שני רכות עננים אפורים, כהים, דולף הגשם וטורדנותו כה ערבה לאזונינו ועל פני השדות עולה אד ירקרק המבשר את הצמיחה והגדילה.

כי על כן — ט"ז בשבט — ראש השנה לאילן ולצמת.

מפי הטף

ישי (4) יוצא מן המקלחת נקי ומסורק למשעי.
אורי מ. שפוגש אותו : „איזה חתיך ! הבנות ירדפו אחריך,
ישי ו”
ישי : „אני אברח מהר ולא יתפסו אותי.”

אמיר (5) נבדק אצל הרופאה. בצאתו פנש את שרה ומסר לה :
„ד”ר יונס בדקה אותי עם מכשיר כמו שבודקים פרות ואמרה
לי שאני בריא כמו שור.”

ילדה א. (5.5) מתפארת בפני חברותיה : „סבתא נוסעת כל
שנה לטבריה.”
— „ומה היא עושה שם ?”
— „טבריה בבית.”

א. רץ לגנת בשמחה ומספר לה בסודי סודות :
„את יודעת, אמא שלי בהריון...”
ומוסיף בלחישה : „אבל אל תספרי לאבא, כי אבא עוד לא
יודע.”

יומן של שנה אחת

השבוע לא קרא כל דבר מיוחד בקבוץ אך נעלה על גם את מעלליו של איש הקבוץ האלמוני אשר התחיל את השבוע בהרצאה. לאחר יום הפוגה אץ לשמוע בליל סגריר הרצאה שניה ולמחרתו בליל סופה עוד הרצאה. ואחר כך כמובן החוגים והנה כבר ליל שבת.

ולו גם שפל ונזקים בחקלאות אנו יורים חץ בחיק העתיד ומקיים. השבוע גמרנו לזרוע תבואות קיץ, נזרע כל השטח של תפוחי אדמה, מסתיים קטיף השמוטי ובחלקות המיועדות לבגנות מודקרים מקלות הסימון. וכי נוכל אחרת? . . .

השבוע התחלנו בבקורי בית בגן יבנה. אירע מזלם של המתחילים במצוה והם נקלעו לחתונה כורדית על גוני מלבושיה ונעימותיה. המעשה הפוליטי הרציני ביותר נפל בחלקו של צבי ב. אשר הוביל את הכלה למקום החופה. כל שותרי הפעולות הפוליטיות והאקזוטיקה הכונו בסבוב הבא — חתונה בוכרית. . .

מסיבת פורים אשר תחילתה באפלולית הלילה האפריקני השחור משחור, בסיועה הנדיב של חברת החשמל, הייתה עליזה, הנגנית ומבודחת. חבל רק שכל עיקרה הצטמצם בהופעות משחק או כאילו משחק. התקפח חלקם של אלה אשר עצם לבושם ותחפושתם העידו על עצמם ללא כל צורך בתוספת מלולית. נציון לכן שניים אשר הפליגו לתחומי הרוח של המזרח הרחוק, הביאו בשורת הנירונה וההשתחררות מכל גשמיות, והראו כח רכז, סבילות ודבקות במטרה. אכן ראויים חנה ש. ויואל לשבח!

לא חשוב

לא חשוב מתי
איך ולמה
העיקר הוא עמוד
האש המוליך

את הקול.

לא חשוב הזמן
השעה והמקום
העיקר הכונה המוליכה
מעשים אל כוכבים

לרוב.

לא חשוב האדם
האש והעצים
העיקר הוא ההר
הנושם שנותיו הקבועות
מול — אש קול וכוכבים.

אנדה

יומן של שנה אחת

טעם של טרם חג נישא באויר, הקטנים נודדים על שבטיהם. הגדולים יותר פוסעים בשבילי הגליל, החרמישים נותנים מאמציהם לסיום הקטיף ואף הקבוץ אינו נמנע מלעסוק בסוגית הנדידה. המקהלה מתקהלת ופוצחת בשיר, עוד מעט נשמע קול פטיש ומסמר באחדם את קרשי הבמה ובכל אלה מהלכים חברי קבוץ ושאלה תהומית ונוקבת מענה אותם ולא נותנת מנוח: עוגת טורט או שוקולד?

...ומכאן לחדוש שלישי. הרוצים לטעום קורט מטעמו של גן העדן מאושר באישורה המלא והכשר של ועדת שיתוף על טהרת הקבוציות. מוזמנים לחדרו של בני בן יוכלו לחזות ואף יותר מזה על הפרדייס. הראשון משורת הפרדייסיים שיבואו עלינו או יותר נכון יגבוא עליהם לברכה...

...ובשדות פנה הירוק העמוק מקומו לאותו צהוב מוזהב חורין החולך ומשתלב ורוכש מקומו במרבית השדות.

תוך זמן קצרצר הופכים שדות גליים, על אושתם וגושתם, למרחבי אשקוקי. בהם מתלבטות החבילות המרובעות הכבושות על רקע שדות השלף.

ולאחר החציר יבוא הקציר, הממטרות מסתובבות ללא הפוגה, הימים התארכו. סופו של אביב. הקיץ על הסף.

בשעה זו בערך ישובים חברי הקבוץ על גדות הכנרת, ספוגי נוף וארכיאולוגיה, ולאור מדורה עורכים קבלת שבת.

בזמן שחפשנו מקום ירידה מצוקי הארבל, נטה אלי, כדרכנו, לרדת במקום אנריגינלי. לכך באה מיד הכרזתה הדרמטית של מרים: „אלי, או אני או הארבל“. הוא נכנע...

יומן של שנה אחת

פנינת הגבעה. בחזות עינונו, הברכה — אגל טל ענקי הרוטט באורותיו, גולת כותרת גבעתנו, על רצודי אורותיה, וצחקוקי גליה, הרי נזכר בכל אותן ברכות, ברכונות ואמות המים אשר בהן טבל הקבוץ משך כל שנות קיומו. הברכה בפרדס ליד מחנה הקבוץ בראשון, ברכת השקיה פשוטה שבעליה החליט להפכה כשבחות לברכת שחיה וגבה מאתנו. אז בימים ההם, תשלום פנטסטי של חצי גרוש... לפעמים שלמנו.

הברכה בפרדס כספי, פרדס השיחות והביוריום, שמשוה השלמה גאותה לפעולות בידור וספורט, לפעמים גם עבדנו בו.

בית גן — כנרת. גן העדן האבוד...

הברכה בפרדס הצור — מראשוני המבנים שקדמו פנינו בעלותנו להתייסבות, הרי נזכר לה חסד ימים ראשונים על פתולי הטפוס אליה ושחית העגול הצר בתוכה. ולבסוף הגיע הזמן לאמר כמה מלות פרידה חמות לאותה ברכה צנועה כשפולי הגבעה בחוכה היסתכסכו, ישחו וחתרו ראשוני ילדינו ואחריהם כל הקבוצות החנוכיות עד היום הזה, יום חנוכת הברכה הגדולה, פנינת הגבעה, תזהורה, הירוקה המרעננת.

הלכתי ...
הלכתי עד שהיה חושך וקר.
וראיתי את גן הילדים שלי
שהיה עכשיו בגשם,
ואת חיילי העופרת
ישנים. ואת השנים.
ומכבה האש הקטן של
נזלי. והרבה שרפות.
והאוטו עם מגן דוד ...
החיילים ישנים כל כך,
והגנת כבר הלכה.
היה קר, ולא בכיתי.

אלירן אליעז
אוגוסט 76

יומן המפקדה

מאז הופעת המצרים מנהלת המפקדה יומן פעולות. במשך היממה של ההרעשה המרוכזת נורו עלינו למעלה מ-100. מזה כ-50 במשך שעה... מכשירי הקשר שלנו הושתקו מיד עם הפגזים הראשונים שגרמו להפסקת החשמל. מיד הוכנס לפעולה המכשיר הרזרבי המופעל ע"י דינמויד, בשפתנו; „תחנת הקפה של שלום“. עתה עובד המכשיר על סוללה. קוי הטלפון החזיקו מעמד יותר מרשת החשמל, בסוף ההרעשה נשארו שלשה מתוך 11 קוים — דוקא בכיוון האויב. לאור הנסיון סודרה רשת חדשה עם קוים מנחים על האדמה.

צמי הצליח לרכוש לנו 2 ברנים. אתם הגיעו 18 מחסניות ו-2 קנים וארביים חדשים לנמרי. לא הגיעה תחמושת אבל לרשותנו יש מספיק כדורים...

מתחת לתל

אין כוכבים בשמים
אחרי המלחמה,
מאותה סיבה
שאיני נחפז
לזרוח במקום אחר
או באותו מקום
שפרושו לשכוח
יותר מדי מהר.

עפר
אוקטובר 76

נזכור את פרומי החולצה ומתולתלי הבלורית... אשר הלכו ולא חזרו...

זאת לאות ולעדות
כי היום כ' באלול 25.1.75

במעמד בתנו הקבוצי חצור
חברים הורים בנים ואורחים

באים ב:

ברית הנישואין

בת יעקב ונרה נחומי
מקנ' לעין.

החנה

בן ולטר ואליס ברנר

גרי

תהא ברית זאת נדבך איתן
בכיתנו הקבוצי חוליה נוספת
בשרשרת דורותנו ברית של
דבקות לערכי הקבוץ של
אהבה ורעות אמת
קבוץ חצור

יומן של שנה אחת

לקטור נקטר הקטורת, ויותר מאשר לו, נציון אלה העונדים כתרן לראשם, העומדים רכונם על הפירים, המקלפים, מבשלים מטגנים ואופים, הפורסים הפת ושופחים החלב, השוטפים וממרקים ומצחצחים, הבאים באשמורת הטל והמסיימים בחשכת הלילה, המגוישים את המקובל ואת הבלתי מקובל, הרגיל והדיאטה, המנה והבמקום, העצמות והנזיד, הסלטים ומעשי מרקחת, הון המים ולוג היין, סכומן של דבר — מסיבת המטבח הערב.

יד על הפרס חבר! יש לברך את העושות במלאכה, והוא לעתים מרובת רוגז, ולא רק התרנגולות גמרטות שם...

שתילים דקים מכוסר דוק לבן, שעליהם שמוטים, יקבלו פני הבא לחצור, תוך יומיים צמח לנו פרט חדש, נטיעת הפרדס הייתה למאורע המרכזי השבוע בקבוץ, תוך מבצע מרוכז שערך יומיים בלבד, נטענו שטח של 65 ד'.
..

שוב ראשית קיץ במרחבי שדות צהובים-חומים, שלף צעיר והוקרני עם ראשנו שקים הנאספים הגורנה, ימים ארוכים והם עדיין קרורים לרב והלילות צוננים. עוד כל מנעמיו וכבודו לפנינו וביתניים הקומביין החדש כבר קוצר, נכבשות החבילות, מוצא הזבל מהלול, פשוט עונת...

הלא בקצות העין יקוה אגל דמעה בלוותנו את צרף המוטיקה בדרכו אל האין, הוא היה אחד ממוקרי החיים בשנים עברו, בשיחות שנתיות, מועדון לחבר, האזנה לתקליטים, בית עקד לספרים, נציב לו ציון ונקוה שבגלגול נשמות נראהו בעוד מספר שנים מתנוסס לתפארת בדמות בית תרבות הדור.

יומן של שנה אחת

סוף סוף עוברים למוסד. הדגנים והשבילים עברו למוסד החדש וכל כולו אומר נוי והדר, מה עוד שזה משולב עם נוסף חלוציות. לפעמים אין מים ואילו חשמל עדיין הסר.

ארוכים הימים וקצרים הלילות. ירח מסתורים אדום שוקע מדי לילה במערב. ירח חודש אב.

לפני עשרים שנה התקרבה ספינה רעועה לחופה של תל אביב והיא נושאת בתוכה מטען היקר מכל יקר — חלוצים פורצי העליה — מה תמימות וציוניות נשמעות כעת שלוש מלים אלה, ובין עולי „טייגר היל“ חברינו — קבוץ ג'וד' בולגרי. הם הם ולא אחרים אשר חתרו פשוטו כמשמעו לחופי המולדת, אשר תוך התחתי דרך, סבל ומאבק היו עדים לפגישות דרמטיות בלב ים ומצור בגבולות הארץ — המעפילים.

והימים ימי בציר. עד עתה שווקנו כ־20 טון.

ברכה להרמשים אשר מפליגים למרחקים לספוג תורה ולרכוש דעת. אכן סופו של קוץ. נתארכו הצללים וברקיע ישוטו קרעי עננים. התחילה שנת הלימודים. שבועי חופש ונופש. שחומי גז וגמועי ברכת המים, התחילו כבר כחות היסוד ללמוד ואילו המוסד מתחיל מהשבוע הבא.

הנה הגן הירוק אף הוא מצטרף למעגל הלמידה ופסיעותיו הראשונות:

הקיץ בורח

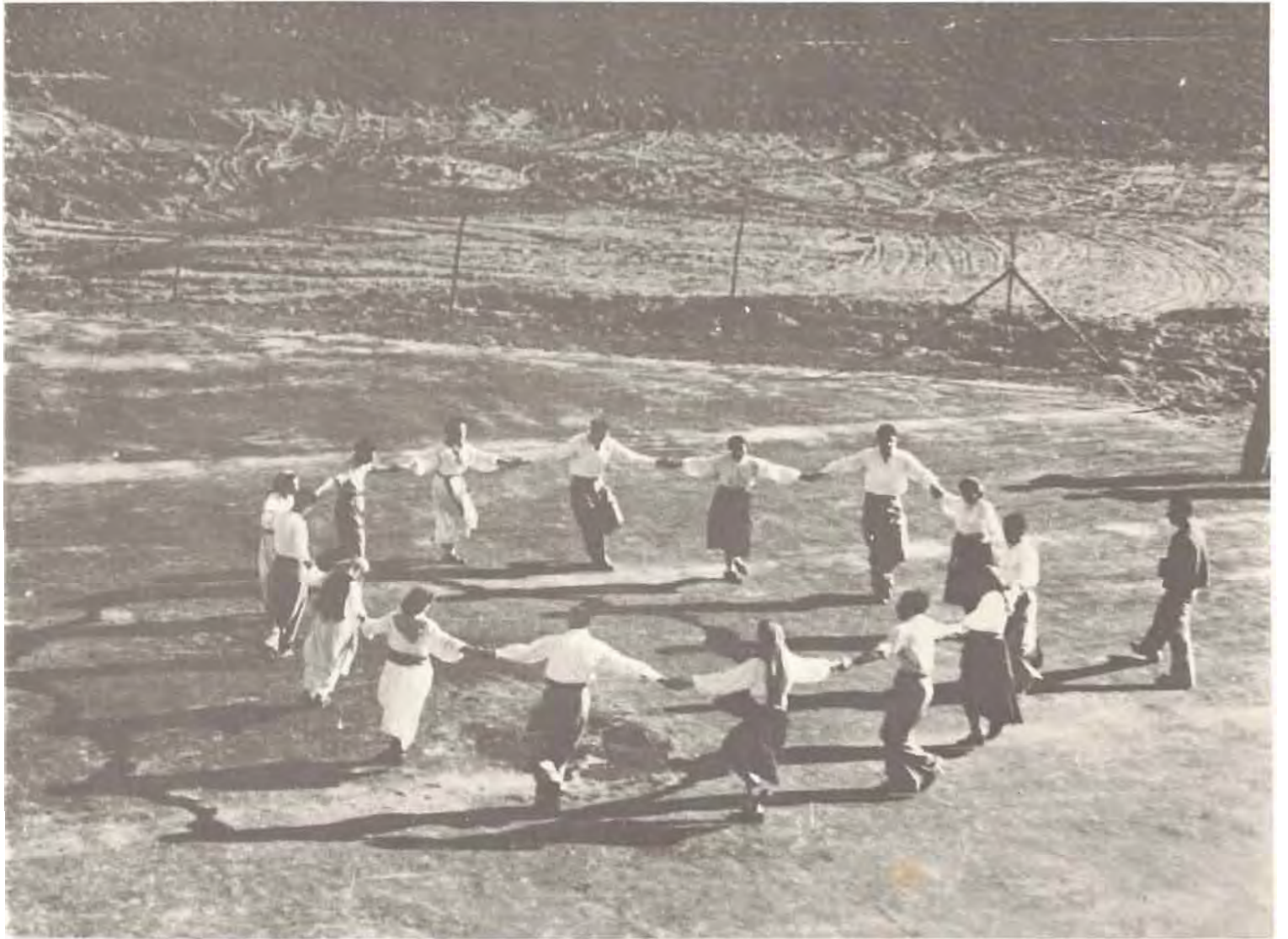
הסתיו אורח

החצב פורח.

זה מזמן תם הבציר, מסתיים אף מסיק הזיתים וקטיף התפוזים עודנו רחוק. האמנם, וזה הכל? ומה עכשיו? ועל כן קטוף! אסוף בידך פקעת הפלומה הלבנבנת ודחסה לתוך התרמיל, ועוד אחת, ועוד אחת. החל קטיף הכותנת הראשון שלנו. היבול נראה כטוב. הספק העבודה ממוצע...

טרם סתיו והקיץ גז ונמוג. יתכן וזו אף תופעה חולפת ועוד נזכה לימי חום של שארית הקיץ אך מי יודע, בינתיים — תקשורת עננים, טפטוף קל ורוחות עוות. מה נושא בחובו חורף תשכ"ח?

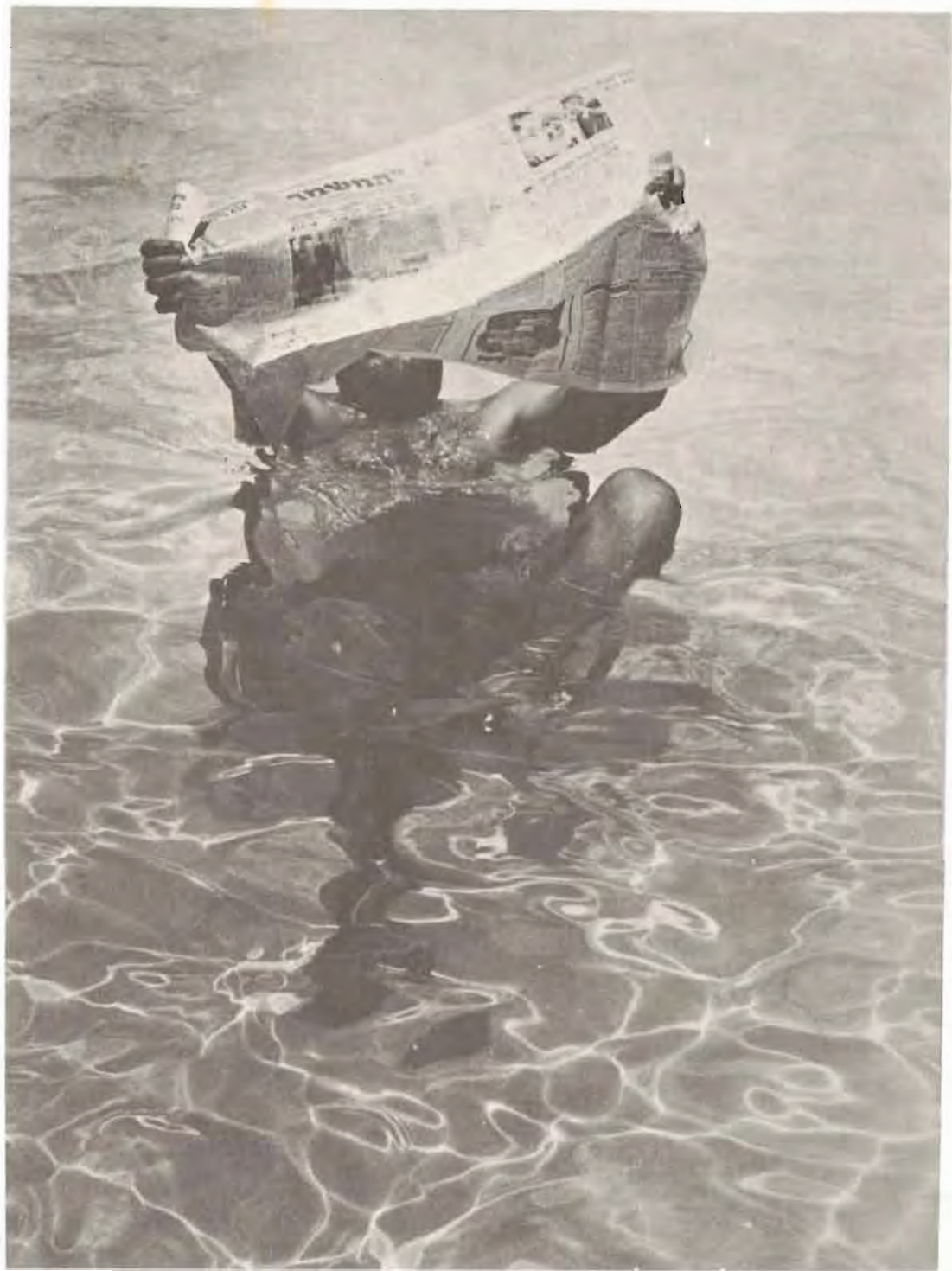

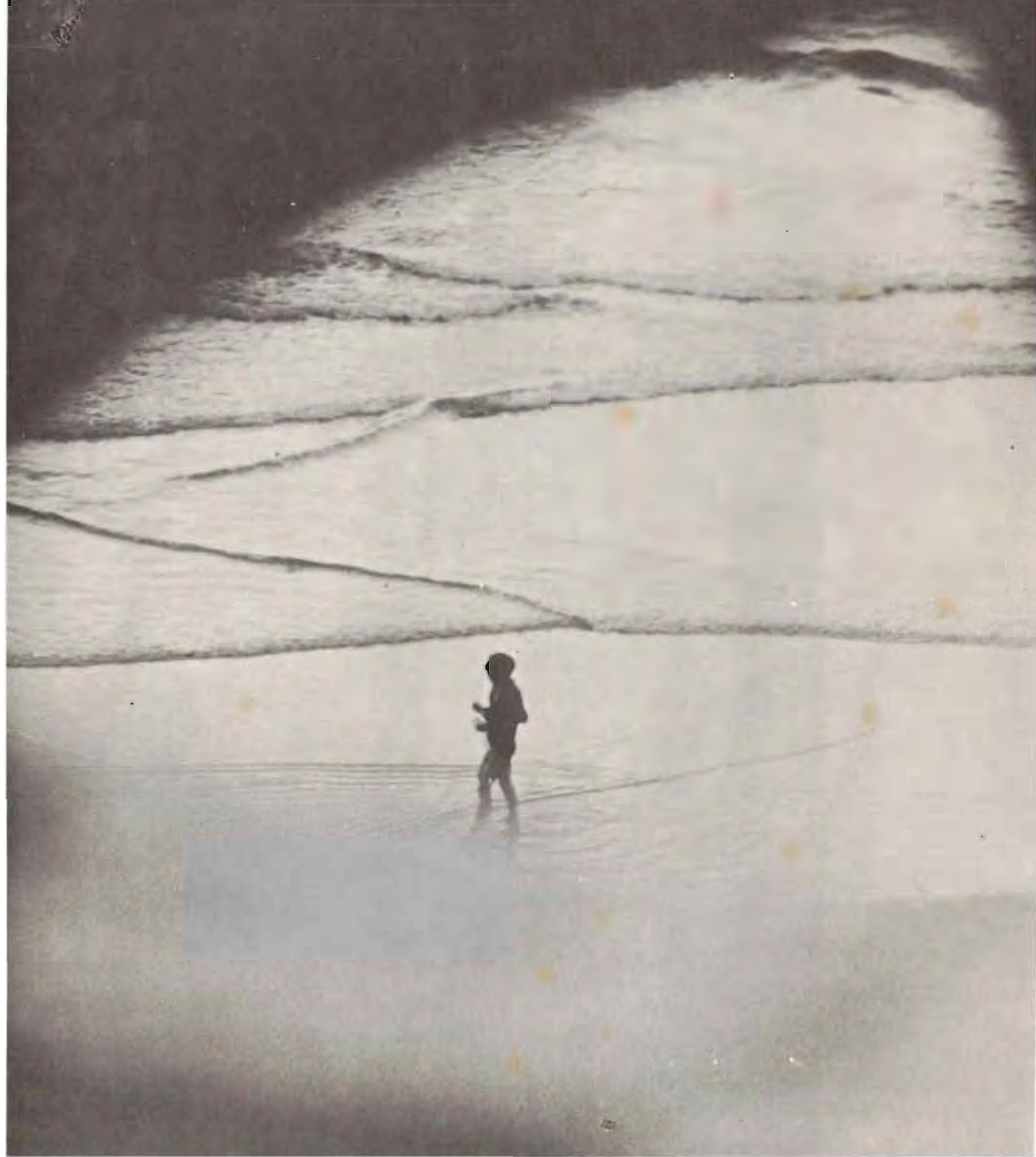

...בנשוב הרוח בין עפאי העצים ועלה וענה הד
מקרבנו כי אתנו הם...
לזכרם...

